

Grodornas bygd

I Svartskylle finns möjlighet att höra några av våra mest sällsynta grodor. Landskapet har en historia som utmarksområde på 1700-talet, då det nyttjades av flera hemman under sätesgården Krageholm.

Då fanns ett våtmarksområde i den sydvästra delen, ”Swarte Måse”, som idag kallas för Fredriksbergs mosse. Det nya namnet kom från ett torp, Fredriksberg, som låg i reservatets centrala delar i mitten på 1800-talet. Markerna användes som åkrar och slätterängar. Det fanns flera mägergravar, som numera är igenfyllda. I reservatets omedelbara närhet fanns två större sjöar. Dessa dikades ut någon gång i slutet av 1800-talet eller början på 1900-talet.

Torpet Fredriksberg fanns kvar till 1932 och har därefter lagts i ruiner. Från mitten av 1900-talet har större delen av området använts som betesmark, vilket det gör även idag.

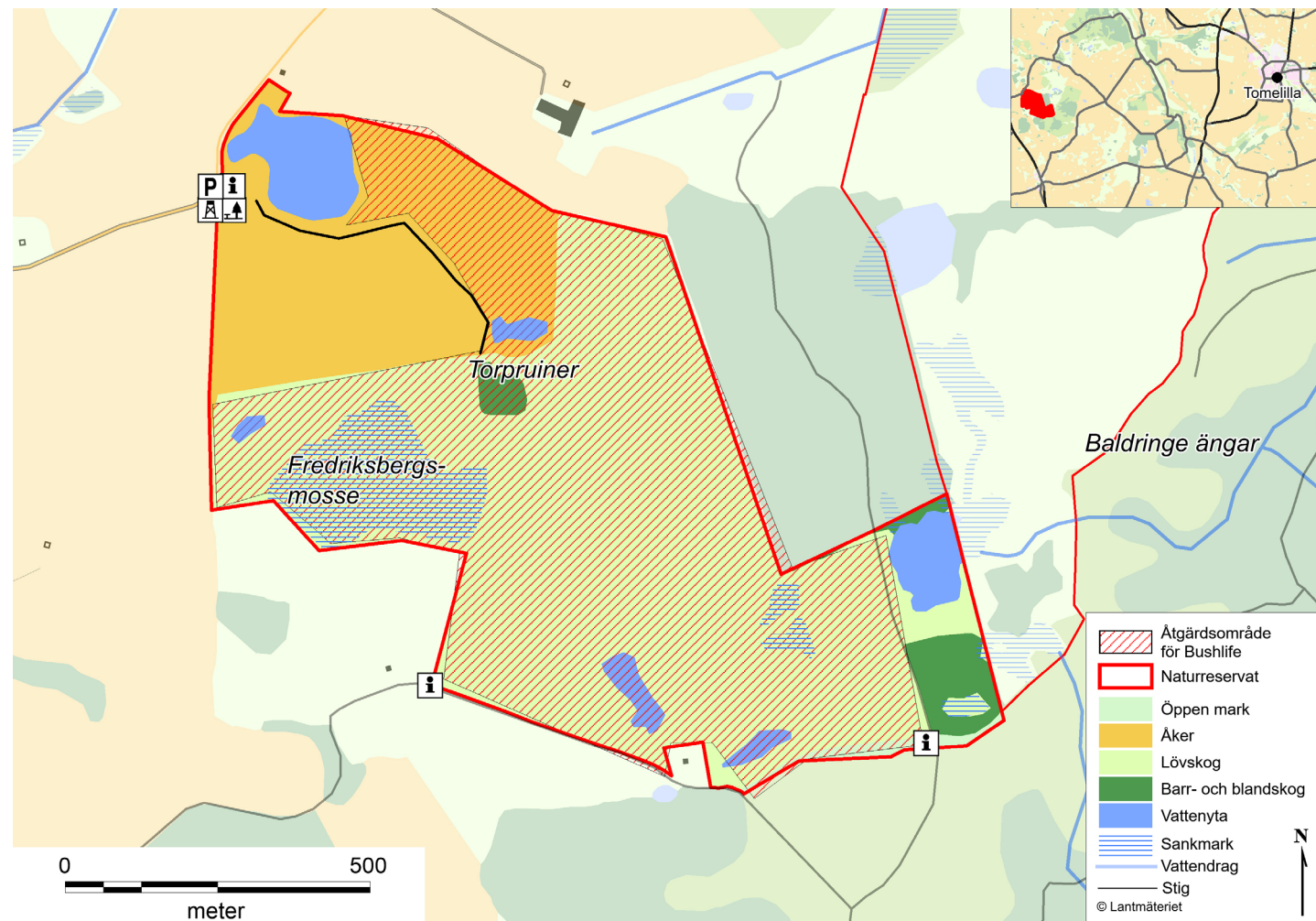
Naturreservatet

Svartskylle, som blev naturreseptat 2005, karaktäriseras av öppna naturbetes- och åkermarker i kuperad terräng. Det finns många småvatten inom området, samt här och var dungar av lövträd och buskar eller enstaka träd.

Växter

Områdets skiftande karaktär gör att många olika växter trivs. På backarna blommar baktimjan, gråfibbla och rölleka.

Betesdjuren är viktiga, då de håller landskapet öppet.

I de fuktiga, kalkrika ängarna kan du hitta majviva och orkidéer, som ängs- och göknycklar. På platsen där ruinerna efter det gamla torpet Fredriksberg ligger finns en dunge med blandade lövträd.

Fåglar

Många småfåglar trivs här. I buskarna av slån och nyponros, som finns längs stengärdesgårdarna kan de gömma sig för glada och kungsörn, som ofta ses patrullera i luften över reservatet.

Under våren kan du höra tofsvipans spelläte, ett gnälligt diuvitt-vitt-vitt-vitt-vitt, när den akrobatiskt sveper över de fuktiga ängarna. Vid dammarna häckar traktens karaktärsfågel, gråhakedopping, tillsammans med smådopping och gravand.

Groddjur

Reservatet ligger i centrum av landets bestånd av löv- och klockgroda. Flera vattenområden restaurerades eller anlades i reservatet under 1990-talet och detta har lett till att landets största population av löv- och klockgroda har kunnat utvecklas här.

Här finns också stora populationer av vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, samt större och mindre vattensalamander.

Tofsvipa.

Större vattensalamander

I de blöta områdena leker större vattensalamander. Med undantag för lekperioden lever dessa på land. Djuren håller till under murkna trädstammar och stubbar, mossbekladda stenar och i smånagargångar.

Klockgroda

Under maj och juni kan man få höra ett vackert ljud som påminner om kyrkklockor. Ljudet uppstår när flera klockgrodehanar spelar samtidigt under leken. Klockgrodorna här härstammar från danska djur som sattes ut i slutet på 1990-talet.

Friluftsliv

Du är välkommen att ta en promenad i Svartskylle naturreservat. Tänk på att inte störa under grodornas lek. Det finns en observationsplattform vid parkeringen varifrån du kan iakttä och lyssna. Där finns också bänkar om du vill fika, samt övergångar in till betesmarkerna.

Bushlife

Projektet BushLife arbetar för att förbättra och återskapa livsmiljöer för de många arter som har sin hemvist i våra skånska träd- och buskrika betesmarker.

Hagmarker och slåtterängar med stora träd och spridda buskar är värdefulla. Förutom att vi människor tilltalas av denna miljö så är många arter av skalbaggar, svampar, lavar, mossor, fåglar och fladdermöss beroende av den för sin överlevnad.

För bara 100 år sedan var ekhagmarkerna en vanlig syn i Skåne men från 1900-talets början har jordbruket förändrats kraftigt och många hagmarker och slåtterängar har odlats upp eller växt igen. Det är här projektet BushLife ska göra en insats.

Insatser ska göras i 18 skånska Natura 2000-områden. Målet är att öka livslängden på gamla träd, samt skapa ett varierat mark- och buskskikt. Drygt 620 ha skånska träd- och buskrika gräsmarker ska restaureras tills projektet avslutas 2020.

I flera av dessa marker finns ett stort behov av att röja i buskskiktet som har blivit helt slutet. I andra områden behöver fler buskar och träd planteras. Det kommer att skapas omväxlande gräsmarker och därmed förutsättningar för en större biologisk mångfald.

Från tornet vid parkeringen kan du på ett bekvämt sätt skåda efter fåglar och under klock- och lövgrodans lek lyssna på deras säregna kväkande.

Lövgroda

Lövgrodan är liten, som vuxen cirka 4 cm i kroppslängd, och helt grön på ryggen. När lövgrodorna leker under april-juni kan du höra deras kväkande ljuda över markerna. Buskarna är deras hem under resten av året. De har tydliga häftskivor på tår- och fingerspetsar vilket gör dem till goda klättrare.

Idag är det ont om träd och buskar i området så för att gynna den biologiska mångfalden ska mer träd och buskar planteras. I reservatet ska man i projektet Bushlife genomföra följande åtgärder:

- * 300 träd och 950 buskar ska planteras.
- * Stängsel ska flyttas för att minska betestrycket på vissa platser.

Det huvudsakliga målet med projektet är att restaurera 59 ha betesmark för att skapa skydd och övervintringsplatser för klockgroda, lövgroda och större vattensalamander .

Lövgrodan och andra djur trivs i betesmarker med mycket buskar och träd.

Fredriksbergs mosse ligger i södra Skåne, ca 1 mil norr om Ystad.

Kör norrut från Ystad, på väg 13 och sväng vänster efter Eneborg (väg 989), så ligger reservatet på höger sida efter en knapp kilometer.

Tänk på detta när du besöker naturreservatet!

Mark, stenar och fasta naturföremål får inte skadas

- * Tält, husvagn, campingbil eller motsvarande får inte ställas upp inom reservatet och motordrivet fordon får inte köras annat än på parkeringsplatsen
- * Du får inte sätta upp skyltar, affischer, skrivelser eller dylikt
- * Du får inte använda inte radio, musikinstrument eller motsvarande på ett störande sätt
- * Hunden ska hållas kopplad året runt
- * Ridning eller körning med häst är otillåtet inom reservatet
- * Du får inte göra upp eld annat än på anvisade platser

Fullständiga föreskrifter för besökare finns angivna på skyltar i reservatet.

Information

Länsstyrelsen i Skåne
Miljöavdelningen
205 15 MALMÖ
010-224 10 00

www.lansstyrelsen.se/skane   www.bushlife.se

Produktion: Ekologgruppen i Landskrona AB
På uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne
Foto: Ekologgruppen. Illustrationer: Birgitta Bengtsson, Ekologgruppen (klockgroda, större vattensalamander och tofsvipa) Katarina Månsson, BrizaNatur (miljöbilder)
Tryckår: 2018

Länsstyrelsen
Skåne

NATURRESERVAT I SKÅNE

Svartskylle

